

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η Πολιτική Συνοχής της ΕΕ
ΕΣΠΑ 2014-2020 & ΕΣΠΑ 2021-2027
Περιφέρεια Ηπείρου

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Επισκέπτης Καθηγητής, Κολλέγιο της Ευρώπης

ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΣΙΓΚΟΥ

Ερευνήτρια, Οικονομική Διακυβέρνηση ΕΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύντομη εισαγωγή.....	2
Προγραμματική Περίοδος 2014-2020.....	4
Ειδικότερα για την Ελλάδα.....	5
Η Περιφέρεια της Ηπείρου.....	7
Προγραμματική Περίοδος 2021-2027.....	12
Ειδικότερα για την Ελλάδα.....	14
Η Πολιτική Συνοχής ως απάντηση στην covid-19.....	16
Θέμα Ημερίδας: ΥΓΕΙΑ.....	18
Η Στρατηγική της ΕΕ για τα εμβόλια.....	18
Ο Ρόλος της ΕΕ σε διεθνές επίπεδο.....	19
Ενισχύοντας την ικανότητα αντίδρασης της ΕΕ στον τομέα της Υγείας.....	20

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Πολιτική Συνοχής είναι η βασική πολιτική επενδύσεων της ΕΕ. Στοχεύοντας όλες τις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), επιδιώκει να στηρίξει τη δημιουργία θέσεων εργασίας, να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και να προωθήσει την οικονομική και βιώσιμη ανάπτυξη, συμβάλλοντας σε μια καλύτερη ζωή για όλους τους ευρωπαίους πολίτες. Σκοπός της είναι η διασφάλιση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών-μελών και της σύγκλισης των Περιφερειών, με τη μείωση των σημαντικών οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων που παρατηρούνται μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, η Πολιτική Συνοχής είναι η πολιτική που βρίσκεται πίσω από τα εκατοντάδες χιλιάδες έργα, άλλα μεγαλύτερης και άλλα μικρότερης κλίμακας, και τα επιχειρησιακά προγράμματα, τα οποία υλοποιούνται ανά την Ευρώπη με τη συγχρηματοδότηση της ΕΕ μέσω των αρμόδιων Ταμείων.

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι της Πολιτικής Συνοχής επιτυγχάνονται στο πλαίσιο της αξιοποίησης του:

- ✚ **Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης – ΕΤΠΑ**, που έχει ως στόχο την ενδυνάμωση της περιφερειακής οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, επενδύοντας σε τομείς που ενισχύουν την ανάπτυξη, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να διορθωθούν οι ανισορροπίες μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ. Για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 το ΕΤΠΑ θα χρηματοδοτήσει επενδύσεις για τη δημιουργία μιας πιο έξυπνης, πιο πράσινης, πιο συνδεδεμένης και πιο κοινωνικής Ευρώπης, που θα είναι βρίσκεται κοντά στους πολίτες της.
- ✚ **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου – ΕΚΤ+** (για την περίοδο 2014-2020 *Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο*), που επενδύει στο ανθρώπινο κεφάλαιο της Ευρώπης, έχοντας ως στόχο τη βελτίωση των ευκαιριών σε ό,τι αφορά την απασχόληση, την εκπαίδευση και τις δεξιότητες, καθώς και την προώθηση των αντίστοιχων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στους τομείς αυτούς. Παράλληλα, υποστηρίζει την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της κοινωνικοοικονομικής ανάκαμψης της ΕΕ από την πανδημία του κορωνοϊού.
- ✚ **Ταμείου Συνοχής**, που χρηματοδοτεί έργα στους τομείς των μεταφορών, επενδύει στο περιβάλλον και στην πράσινη ανάπτυξη, στοχεύοντας τα κράτη-μέλη των οποίων το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι λιγότερο από 90% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, επιδιώκοντας να μειώσει τις οικονομικές, κοινωνικές, και εδαφικές ανισότητες και να προωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, μαζί με το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης –ΕΓΤΑΑ**, το οποίο εστιάζει στην επίλυση των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ και το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας –ΕΤΘΑ** (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας από το 2021), το οποίο βοηθά τους αλιείς να υιοθετήσουν πρακτικές βιώσιμης αλιείας και στηρίζει τις παράκτιες κοινότητες, ώστε να διαφοροποιήσουν τις οικονομίες τους, με στόχο να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτών, αποτέλεσαν τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία – ΕΔΕΤ**. Στη βάση των ΕΔΕΤ, επιχειρήθηκε ο συντονισμός και η συνεκτικότητα μεταξύ της πολιτικής συνοχής και των άλλων πολιτικών της ΕΕ που συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη. Στόχος τους, μεταξύ άλλων, ήταν να συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη διασφάλιση μιας βιώσιμης ευρωπαϊκής οικονομίας και ενός υγιούς περιβάλλοντος, εστιάζοντας σε συγκεκριμένους τομείς, όπως για παράδειγμα η έρευνα και η καινοτομία, οι ψηφιακές τεχνολογίες, η στήριξη της οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα, η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, οι μικρές επιχειρήσεις κ.ο.κ. Τα κράτη-μέλη έχουν ακόμη τη δυνατότητα να δεσμεύσουν κονδύλια στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ **μέχρι το τέλος του 2023**.

- ✚ Επιπλέον, από το 2021 στο «οπλοστάσιο» της Πολιτικής Συνοχής προστέθηκε και το **Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης**, ως ένα νέο χρηματοδοτικό μέσο για την παροχή στήριξης σε εδάφη που αντιμετωπίζουν σοβαρές κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις λόγω της μετάβασής τους προς την κλιματική ουδετερότητα, όπως προβλέπει η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για μία κλιματικά ουδέτερη ΕΕ μέχρι το 2050. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, το **Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης** ενισχύει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στηρίζει επενδύσεις σε τομείς όπως η ψηφιακή συνδεσιμότητα, οι τεχνολογίες καθαρής ενέργειας, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ο μετασχηματισμός των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, η έρευνα και η καινοτομία, η επανεκπαίδευση των εργαζομένων και η αντίστοιχη τεχνική βοήθεια κ.ο.κ.

Το σύνολο των πόρων που προορίζονται για την Πολιτική Συνοχής προβλέπονται στο πλαίσιο του Προϋπολογισμού της ΕΕ, δηλαδή του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου – ΠΔΠ, που καθορίζει τα όρια των δαπανών της Ένωσης για μια περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών. Το ύψος της επένδυσης της Πολιτικής Συνοχής αντανακλά τις αναπτυξιακές ανάγκες των κρατών-μελών, καθώς οι περιφέρειες κατηγοριοποιούνται ανάλογα με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν τους (ΑΕγχΠ) σε **περισσότερο ανεπτυγμένες, μετάβασης ή λιγότερο ανεπτυγμένες**. Κατά τη διαπραγμάτευση σχετικά με το ύψος και την κατανομή των κονδυλίων της Πολιτικής Συνοχής, προτεραιότητα δίνεται στις χώρες και στις περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κράτη-μέλη καλούνται να αξιοποιήσουν τα κονδύλια αυτά για τη χρηματοδότηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, τα οποία ενδέχεται να καλύπτουν όλη την επικράτεια της χώρας (τομεακά προγράμματα), και/ή συγκεκριμένες περιφέρειες (περιφερειακά προγράμματα), ή ακόμα και να περιλαμβάνουν περισσότερες από μια χώρες

(συνεργατικά προγράμματα). Τα προγράμματα αυτά παρουσιάζουν τις προτεραιότητες της χώρας και/ή των περιφερειών ή της συγκεκριμένης συνεργαζόμενης περιοχής, πάντα με βάση την εθνική στρατηγική που έχει χαράξει η εκάστοτε χώρα, όπως αυτή αναλύεται στην αντίστοιχη **Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης**, το περιεχόμενο της οποίας διαπραγματεύονται τα κράτη-μέλη με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η διαχείριση και υλοποίηση των επιλεγμένων προγραμμάτων πραγματοποιείται από τα κράτη-μέλη και τις περιφέρειές τους, στη βάση ενός συστήματος αποκεντρωμένης διαχείρισης, υπό την καθοδήγηση και παρακολούθηση των αρμόδιων (εθνικών ή περιφερειακών) «διαχειριστικών αρχών».

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της πολιτικής συνοχής μπορεί να είναι δημόσιοι οργανισμοί, επιχειρήσεις (ιδίως μικρομεσαίες), πανεπιστήμια καθώς και ενώσεις, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και εθελοντικές οργανώσεις ή ιδιώτες εφόσον υποβάλλουν σχέδια τα οποία πληρούν τα κριτήρια επιλογής που έχουν καθορίσει οι διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων. Οι ξένες επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ευρώπη δικαιούνται επίσης να λάβουν βοήθεια από τα διαρθρωτικά ταμεία.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014-2020

Για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, η ΕΕ διέθεσε **€351,8 δισ.** στην πολιτική συνοχής της, ποσό που συνιστούσε το **32,5%** του συνολικού προϋπολογισμού της. Τα κονδύλια αυτά εγκρίθηκαν για την επίτευξη των στόχων της «**Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»**», δίνοντας έμφαση στην έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, ως μέσο αντιμετώπισης των διαρθρωτικών αδυναμιών της ευρωπαϊκής οικονομίας, της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητάς της, και της ενίσχυσης μιας αειφόρου κοινωνικής οικονομίας της αγοράς.

Πιο συγκεκριμένα, για την προγραμματική περίοδο **2014-2020**, ο σχετικός Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (Κανονισμός (ΕΕ) Αριθ. 1303/2013) καθόρισε **11 Θεματικούς Στόχους** προς υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ:

1. Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας.
2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών.
3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ).
4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς.
5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων.

6. Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.
7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων.
8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων.
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων.
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση.
11. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ¹

Για τη χώρα μας προβλέφθηκαν στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής κονδύλια ύψους €17,8 δισ. (Υπουργείο Οικονομικών, τιμές 2018)² τα οποία διοχετεύθηκαν στις **13 ελληνικές περιφέρειες**, επιτρέποντας την υλοποίηση περισσότερων από **22.000 έργων**. Τα έργα αυτά συνέβαλαν στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας μέσω της ανάταξης και αναβάθμισης του παραγωγικού και κοινωνικού της ιστού, αντιμετωπίζοντας τις σοβαρές διαρθρωτικές αδυναμίες της χώρας, οι οποίες εντάθηκαν κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Μάλιστα, ακολουθώντας το παράδειγμα της Προγραμματικής Περιόδου **2007-2013**, κατά την οποία το ποσοστό **συγχρηματοδότησης της ΕΕ αυξήθηκε κατακόρυφα από 75% σε 99,8%**, συμβάλλοντας στην ταχύτερη απορρόφηση των κονδυλίων, παρά την υιοθέτηση μέτρων αυστηρής δημοσιονομικής λιτότητας, την περίοδο **2014-2020**, το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο επέτρεψε **υψηλότερο ποσοστό προκαταβολών** από το κανονικό. Προέβλεψε, επίσης, **υψηλότερο ποσοστό συγχρηματοδότησης**, για τα τρία πρώτα έτη της προγραμματικής περιόδου, έχοντας ως στόχο τη διευκόλυνση των εθνικών προϋπολογισμών κατά την περίοδο δημοσιονομικής προσαρμογής.³ Παράλληλα, συμπεριλήφθηκε όρος για την

¹ Βλέπε: [ΕΣΠΑ 2014-2020 \(espa.gr\)](http://espa.gr)

² Συνολικά προβλέφθηκαν 26 δισ., όπου το **80%** αποτέλεσαν πόρους των **Διαρθρωτικών/Επενδυτικών Ταμείων της ΕΕ** και το 20% εθνικούς πόρους (ΕΣΠΑ FACTSHEET 2014-2020).

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα ΕΔΕΤ (L 347/320, 20.12.2013) και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2016/2135 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2016 (L 338/34, 13.12.2016) με τον οποίο επεκτάθηκε η λεγόμενη «συμπληρωματική συγχρηματοδότηση» (top-up co-financing) πέραν της αρχικής κανονιστικής προθεσμίας του Ιουνίου 2016, έως τις 30 Ιουνίου του έτους που έπεται του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο η σχετική χρηματοδοτική βοήθεια περατώνεται. Το μέσο ποσοστό συγχρηματοδότησης για την Ελλάδα ανέρχεται, περίπου, στο 90%, ανάλογα με το επιχειρησιακό πρόγραμμα και την κατηγορία των περιφερειών. Η εν

αναθεώρηση των εθνικών κατανομών της περιόδου 2017-2020, ο οποίος οδήγησε **στην αύξηση των συνολικά διαθέσιμων πόρων** για τα κράτη-μέλη που επλήγησαν περισσότερο από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008-2013, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα.⁴

Ως αποτέλεσμα, το **Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014-2020 – ΕΣΠΑ**, το οποίο αποτέλεσε το βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας με την κρίσιμη συνδρομή των πόρων των **ΕΔΕΤ**, κατάφερε να θέσει στο επίκεντρο της περιόδου τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», προάγοντας μια ανάπτυξη:

- **Έξυπνη**, με αποτελεσματικότερες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία.
- **Βιώσιμη**, χάρη στην αποφασιστική μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, και
- **Χωρίς Αποκλεισμούς**, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της φτώχειας.

Συμφωνα με το αναπτυξιακό όραμα του ΕΣΠΑ, σημαντικό στόχο αποτέλεσε η δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, με αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

Χρηματοδοτικές προτεραιότητες της περιόδου:

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
3. Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – ολοκλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

λόγω πρόβλεψη, αφορά την περίπτωση των κρατών-μελών που βρίσκονταν σε πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής.

⁴ Βλέπε: Βασαρδάνη, Μελίνα, and Δήμητρα Δημητροπούλου. 2018. "Η αξιοποίηση των διαρθρωτικών πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα." Τράπεζα της Ελλάδος: Οικονομικό Δελτίο 47: 37-64. <https://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/oikodelt201807.pdf>

Επίσης, καθοριστικό στοιχείο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020 αποτέλεσε η εκπόνηση της εθνικής και των περιφερειακών **Στρατηγικών Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση**. Στο πλαίσιο των στρατηγικών αυτών, η χώρα και οι Περιφέρειές της κλήθηκαν να εντοπίσουν τις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες παρουσιάζουν ή είναι σε θέση να οικοδομήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και σε αυτές να επικεντρώσουν τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειές τους, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων.

Σε εθνικό επίπεδο προσδιορίστηκαν οκτώ σχετικοί κλάδοι:

- Αγρο-διατροφή
- Υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά – κατασκευές
- Τουρισμός, πολιτισμός, δημιουργικές βιομηχανίες

Παράλληλα, ένα άλλο χαρακτηριστικό του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιόδου 2014-2020 αποτέλεσαν οι **Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις**. Πρόκειται για εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών σε περιοχές που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δεξιότητες.

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 συμπεριέλαβε συνολικά **20 Προγράμματα**, 7 Τομεακά και τα 13 Περιφερειακά.

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 ανήλθε σε **€337.076.281**, εκ των οποίων **€284.497.887** συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και **€52.578.394** συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, επιτρέποντας την υλοποίηση άνω των **1.500 έργων** σε όλη την Περιφέρεια. Μάλιστα, για την περίοδο **2021-2027**, η κατανομή των κονδυλίων αυξήθηκε στα **€426 εκατομμύρια**.

Ενδεικτικά Έργα⁵

Προσθήκη πεντάροφου κτιρίου νοσηλευτικών Μονάδων στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

Για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών υγειονομικής περίθαλψης των πολιτών της Περιφέρειας Ηπείρου στο πλαίσιο του έργου αυτού, κατασκευάστηκε μια νέα, σύγχρονη, πλήρως εξοπλισμένη πτέρυγα στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων. Ο κύριος στόχος της επέκτασης ήταν να προσφέρει τον χώρο και τις υποδομές για εξειδικευμένες ιατρικές πράξεις για την ενίσχυση των βασικών υπηρεσιών του νοσοκομείου. Η νέα πτέρυγα στεγάζει 69 νέες μονάδες νοσηλείας (κλίνες), οκτώ ολοκληρωμένες κλίνες νοσηλείας, οκτώ απλές κλίνες, πέντε χειρουργικές κλίνες, πέντε χειρουργικές αίθουσες και πέντε αίθουσες επειγόντων περιστατικών. Εξωτερικά, προστέθηκαν πάνω από 70 νέες θέσεις στάθμευσης. Όλα τα δωμάτια είναι επιπλωμένα με τον απαραίτητο ιατρικό, τεχνολογικό και οικιακό εξοπλισμό. Παράλληλα, με την προσθήκη ειδικοτήτων όπως η επεμβατική ακτινολογία και η επεμβατική νευρο-ακτινολογία, μαζί με νέες, σύγχρονες βιοϊατρικές και ψηφιακές τεχνολογίες, το νοσοκομείο είναι σε θέση να προσφέρει στους ασθενείς ολοκληρωμένες, διατηρηματικές υπηρεσίες θεραπείας και φροντίδας. Η νέα εγκατάσταση και οι υπηρεσίες της έχουν λάβει πλήρη διαπίστευση από τα αρμόδια ρυθμιστικά συμβούλια.

Προγραμματική περίοδος	Ταμείο	Συνολ. Προϋπ/σμός Επένδυσης
2007 -2013 2014 -2020	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	€18. 505. 282

Νέα ασθενοφόρα για το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας στην Ήπειρο

Με την προμήθεια 11 σύγχρονων ασθενοφόρων, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας της Ηπείρου (ΕΚΑΒ), μπορεί τώρα να παρέχει στους πολίτες της καλύτερες υγειονομικές υπηρεσίες. Τα 11 ασθενοφόρα τύπου Β συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και είναι εξοπλισμένα με τον πιο σύγχρονο ιατρικό εξοπλισμό, που είναι απαραίτητος για να παρέχεται η βασική υποστήριξη των ζωτικών λειτουργιών του ασθενούς κατά τη διάρκεια της μεταφοράς. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, όπως μαζικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, τα ασθενοφόρα μπορούν να διαμορφωθούν έτσι ώστε να μεταφέρουν και να υποστηρίζουν δύο ασθενείς. Ως αποτέλεσμα του έργου, κάθε πολίτης στην Ήπειρο έχει τώρα εύκολη πρόσβαση στην επείγουσα και υψηλής ποιότητας προνοσοκομειακή υγειονομική περίθαλψη. Οι συντονιστές του έργου δηλώνουν ότι ο νέος στόλος θα επιφέρει 30 % μείωση στους θανάτους μετά από ατύχημα που μπορούν να αποφευχθούν. Άλλωστε, η ικανότητα παροχής άμεσων προνοσοκομειακών ιατρικών υπηρεσιών θα συμβάλει στη μείωση των ποσοστών θνησιμότητας και των χρόνων

⁵ Διαθέσιμα στο: Anaptyxi.gov.gr

νοσοκομειακής περίθαλψης, και θα μετριάσουν τον κίνδυνο μόνιμης βλάβης ή αναπηρίας. Αυτό δεν συνεπάγεται μόνο καλύτερη ποιότητα υγειονομικής περίθαλψης για τους πολίτες της Ηπείρου, αλλά σημαίνει επίσης μείωση του κόστους των υπηρεσιών.

Προγραμματική περίοδος	Ταμείο	Συνολ. Προϋπ/σμός Επένδυσης
2014 -2020	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	€663. 586

Νέος Λιμένας Ηγουμενίτσας Γ1΄ Φάση

Ο λιμένας της Ηγουμενίτσας αποτελούσε παλαιότερα ένα μικρό λιμάνι του Ιονίου, στη βορειοδυτική Ελλάδα. Πλέον, στο πλαίσιο ενός έργου, το οποίο υλοποιείται σε τρεις φάσεις, η Ηγουμενίτσα εξελίσσεται σε σημαντικό κόμβο για τα φέριμποτ που κινούνται στην περιοχή της Ιταλίας (Βενετία, Ανκόνα, Μπάρι, Μπρίντζι, Τεργέστη και Ραβέννα) και στα νησιά του Ιονίου, αποτελώντας μία σημαντική γέφυρα ανθρώπων και εμπορευμάτων από και προς τη Δυτική Ευρώπη. Ο λιμένας της Ηγουμενίτσας είναι ένας σημαντικός κρίκος του θαλάσσιου διαδρόμου (MoS) της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, που συνδέει την Αδριατική Θάλασσα με το Ιόνιο Πέλαγος και την Ανατολική Μεσόγειο, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου. Το έργο αφορά στην φάση Γ1 της κατασκευής του Νέου Λιμένα Ηγουμενίτσας και περιλαμβάνει τις απαιτούμενες εργασίες για τη δημιουργία 3 νέων θέσεων πρόσδεσης πλοίων, λιμενικά έργα διαμόρφωσης των χερσαίων χώρων και θωράκισης του προκύπτοντος νέου θαλασσίου μετώπου, έργα οδοποιίας και κυκλοφορικά έργα, υδραυλικά έργα αποχέτευσης της χερσαίας ζώνης και των περιοχών όπισθεν αυτής, κτιριακές και ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις/δίκτυα, καθώς και εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντα χώρου. Το έργο, επίσης, καλύπτει δαπάνες που αφορούν σε απαλλοτριώσεις για την απόκτηση ιδιοκτησίας γης, υπηρεσίες συμβούλου διαχείρισης, αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες και συνδέσεις/αποκαταστάσεις δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) και αποζημιώσεις.

Οφέλη:

- Η βέλτιστη εξυπηρέτηση των διαμετακομιστικών αναγκών των περιοχών της Δυτικής και Βόρειας Ελλάδας και γενικότερα των χωρών της Νότιας Βαλκανικής.
- Η ενίσχυση της επιβατικής κίνησης εσωτερικού και εξωτερικού.
- Αύξηση του αριθμού πλοίων που θα χρησιμοποιούν το λιμένα ως αφετήριο λιμάνι.
- Εξορθολογισμός των εμπορευματικών ροών.
- Αύξηση της ασφάλειας στους λιμένες.
- Εδραίωση του λιμένα Ηγουμενίτσας ως σημαντικό κόμβο συνδυασμένων μεταφορών.

- Ενίσχυση της αποσυμφόρησης του Λιμένα Πατρών.

Προγραμματική περίοδος	Ταμείο	Συνολ. Προϋπ/σμός Επένδυσης
2014 -2020	Ταμείο Συνοχής	€50.235.866

✚ Ολοκληρωμένη Διαχείριση Λυμάτων Δήμου Ιωαννιτών για την Προστασία της Λίμνης Παμβώτιδας - Β Φάση (Ολοκλήρωση)

Το φυσικό αντικείμενο της Β΄ φάσης του παρόντος έργου αφορά την ολοκλήρωση της μελέτης των έργων αποχέτευσης Δήμου Ιωαννιτών, την κατασκευή των υποδομών σε δίκτυα ακαθάρτων στον οικισμό Γ΄ προτεραιότητας Καρδαμίτσια-Εξοχή της Δημοτικής Ενότητας Ιωαννίνων καθώς και τις υποστηρικτικές αρχαιολογικές εργασίες/έρευνες που θα απαιτηθούν κατά την κατασκευή τους, την επέκταση της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Ιωαννίνων, ώστε να καλύψει τις ανάγκες των νέων οικισμών που θα αποκτήσουν δίκτυο αποχέτευσης και τις υποστηρικτικές υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποέργων του έργου.

Προγραμματική περίοδος	Ταμείο	Συνολ. Προϋπ/σμός Επένδυσης
2014 -2020	Ταμείο Συνοχής	€25.007.772

✚ Εγκατάσταση Επεξεργασίας Αστικών Στερεών Αποβλήτων (Α.Σ.Α) Περιφέρειας Ηπείρου

Το παρόν έργο εντάσσεται στο πλαίσιο του αναθεωρημένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Ηπείρου και αφορά τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία των υποδομών της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ), εξυπηρετώντας το σύνολο των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας. Το έργο περιλαμβάνει Μονάδα Μηχανικής-Βιολογικής επεξεργασίας σύμμεικτων αποβλήτων με ανάκτηση Ανακυκλώσιμων και παραγωγή Υλικού Τύπου Κόμποστ (CLO) και Πράσινης ενέργειας από την εκμετάλλευση βιοαερίου, ελάχιστης δυναμικότητας σχεδιασμού 72.000 tn/έτος και κομποστοποίηση των προδιαλεγμένων οργανικών, δυναμικότητας 8.000 tn/ έτος. Η μέγιστη δυναμικότητα λειτουργίας της μονάδας είναι 105.000 tn/έτος σύμμεικτα και οργανικά απόβλητα. Το έργο χωροθετείται στο Δήμο Δωδώνης της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων, στην Τοπική Κοινότητα Πολυγύρου, δυτικά της σήραγγας Αγ. Αναστασίας της Εγνατίας Οδού.

Προγραμματική περίοδος	Ταμείο	Συνολ. Προϋπ/σμός Επένδυσης
------------------------	--------	-----------------------------

2014 -2020	Ταμείο Συνοχής	€44.681.826
------------	----------------	-------------

✚ Παράλληλη στήριξη παιδιών με αναπηρία η/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2018-2021

Το Έργο αφορά στην στήριξη και ενίσχυση του θεσμού της εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, για τα σχολικά έτη 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021. Ως «Μαθητές με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές ανάγκες» θεωρούνται όσοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της σχολικής τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της σχολικής προσαρμογής και μάθησης.

Προγραμματική περίοδος	Ταμείο	Συνολ. Προϋπ/σμός Επένδυσης
2014 -2020	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	€686.950

✚ Κατασκευή πολυδύναμου κτιρίου για τη στέγαση νέων τμημάτων Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - 4η Εφαρμογή

Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή (ολοκλήρωση), την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού γραφείων και εργαστηριακού εξοπλισμού λειτουργίας του κτιρίου (καθίσματα αιθουσών, εργαστηριακοί πάγκοι, απαγωγές εστίες κλπ.), καθώς και την προμήθεια πληροφοριακών συστημάτων και επιστημονικών οργάνων, τα οποία θα τοποθετηθούν και θα συμβάλλουν στην άρτια και ασφαλή λειτουργία του Πολυδύναμου κτιρίου του Τμήματος Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών, μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Προγραμματική περίοδος	Ταμείο	Συνολ. Προϋπ/σμός Επένδυσης
2014 -2020	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	€3.957.902

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΉ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2021-2027

Για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, η ΕΕ θα διαθέσει **€392 δισ.** στην Πολιτική Συνοχής της, σχεδόν **το ένα τρίτο δηλαδή του συνολικού προϋπολογισμού της**. Ήδη από τον Μάιο του 2018, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε προτάσεις κανονισμού για την Πολιτική Συνοχής για την περίοδο μετά το 2020, έχοντας ως βασικό στόχο τη μεταρρύθμισή της, ώστε να απλουστευθούν οι διαδικασίες και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των επενδύσεων της ΕΕ. Ως εκ τούτου, οι 11 θεματικοί στόχοι που κυριάρχησαν την περίοδο 2014-2020 αντικαταστάθηκαν από πέντε στόχους πολιτικής για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ, με σκοπό να κατευθύνουν τις επενδύσεις για τη δημιουργία:

- Μιας **εξυπνότερη Ευρώπης**, μέσω της καινοτομίας, της ψηφιοποίησης, του οικονομικού μετασχηματισμού και της στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- Μιας **πιο Πράσινης Ευρώπης** χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, που εφαρμόζει τη συμφωνία του Παρισιού και επενδύει στην ενεργειακή μετάβαση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- Μιας **πιο Συνδεδεμένης Ευρώπης**, με στρατηγικά δίκτυα μεταφορών και ψηφιακά δίκτυα.
- Μιας **πιο Κοινωνικής Ευρώπης**, που υλοποιεί τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και στηρίζει την ποιοτική απασχόληση, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, την κοινωνική ένταξη και την ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.
- Μιας **Ευρώπης πιο Κοντά στους Πολίτες**, με τη στήριξη των αναπτυξιακών στρατηγικών που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την ΕΕ.

Παράλληλα, η συγκεκριμένη Προγραμματική Περίοδος διακρίνεται για:

- **Τους κλιματικούς στόχους:** σταθμισμένη κλιματική και περιβαλλοντική συμβολή των επενδύσεων, ελάχιστοι στόχοι για τα ταμεία, μηχανισμός κλιματικής προσαρμογής.
- **Τη μεγαλύτερη ενδυνάμωση των τοπικών, αστικών και εδαφικών αρχών στη διαχείριση των κονδυλίων:** ο αποκλειστικός στόχος της πολιτικής εφαρμόζεται μόνο μέσω εδαφικών και τοπικών αναπτυξιακών στρατηγικών.

- **Την απλούστευση:** Η νέα Πολιτική Συνοχής εισάγει ένα σύνολο κανόνων για τα οκτώ Ταμεία⁶ και σημαντική μείωση του όγκου του παράγωγου δικαίου. Αυτό συνεπάγεται συγκεκριμένα:
 - Πιο απλή και πιο συχνή διαδικασία αναφοράς.
 - Ελαφρύτεροι έλεγχοι για τα προγράμματα: απότομη μείωση των επαληθεύσεων διαχείρισης, «αρχή του ενιαίου ελέγχου», αναλογικές ρυθμίσεις για τους ελέγχους.
 - Ταχύτερη παράδοση: εκτεταμένη δυνατότητα χρήσης απλοποιημένων επιλογών κόστους και χρηματοδότησης που δεν συνδέονται με συστήματα κόστους.
 - Τέλος της έγκρισης της Επιτροπής για τα Μεγάλα Έργα.
 - Όχι άλλος ορισμός φορέων διαχείρισης και ελέγχου.

- **Δημιουργία συνθηκών επιτυχίας:** εξορθολογισμένοι και σαφείς όροι που επιτρέπουν την τήρηση των όρων καθ' όλη τη διάρκεια της Προγραμματικής Περιόδου για την επιστροφή δαπανών από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

- **Ευέλικτος προγραμματισμός προσαρμοσμένος στις νέες προκλήσεις και τις αναδυόμενες ανάγκες:** κατανομή του ποσού ευελιξίας μόνο μετά από ενδιάμεση αναθεώρηση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και πιθανών νέων προκλήσεων.

- **Ενισχυμένες διατάξεις προβολής και επικοινωνίας:** απαιτήσεις για τους δικαιούχους και προώθηση ενεργειών στρατηγικής σημασίας.

Η Νέα Πολιτική Συνοχής θα εξακολουθεί **να επενδύει σε όλες τις περιφέρειες** με τη μέθοδο κατανομής των πόρων να βασίζεται, σε μεγάλο βαθμό, **στο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ**. Πλέον, όμως, **έχουν προστεθεί και νέα κριτήρια** όπως για παράδειγμα **η ανεργία των νέων, η κλιματική αλλαγή και η ένταξη των μεταναστών**, ώστε να αντανακλάται καλύτερα η πραγματικότητα.

⁶ Θέσπιση Κανονισμού Κοινών Διατάξεων που διέπει 8 ταμεία της ΕΕ των οποίων η διάθεση πραγματοποιείται από κοινού με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες. Από κοινού, αντιπροσωπεύουν το ένα τρίτο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τα 8 ταμεία που καλύπτονται από τον παρόντα Κοινό Κανονισμό είναι τα εξής: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, Ταμείο Συνοχής, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και τις Θεωρήσεις.

Επιπλέον, για τη συγκεκριμένη προγραμματική περίοδο, οι στόχοι της Πολιτικής Συνοχής θα χρηματοδοτηθούν όχι μόνο στο πλαίσιο του καθιερωμένου ΠΔΠ, αλλά, επιπρόσθετα, στην περίπτωση ορισμένων προγραμμάτων, προβλέπεται χρηματοδότηση από το προσωρινό Σχέδιο Ανάκαμψης της Ευρώπης, «**NextGenerationEU**». Το συγκεκριμένο μέσο ανάκαμψης, έχει τη δυνατότητα, μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να δανείζεται κεφάλαια για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις κεφαλαιαγορές, αποσκοπώντας στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού και στη στήριξη της ανάκαμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ως εκ τούτου, θα καταστεί δυνατή η μεταφορά νέων αυξημένων πόρων σε προγράμματα όπως ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας –MAA, το REACT-EU, το πρόγραμμα Horizon Ευρώπη, το InvestEU, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το RescEU κ.α.

Για παράδειγμα, ο **Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας** με συνολικό προϋπολογισμό €672,5 δισ. (εκ των οποίων €312,5 δισ. ευρώ διατίθενται με τη μορφή επιχορηγήσεων και €360 δισ. με τη μορφή δανείων -τιμές 2018-), συστάθηκε για την αντιμετώπιση της κρίσης της πανδημίας και τη στήριξη της μετάβασης σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και τονώνοντας την ανάπτυξη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο MAA θα στηρίξει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ιδίως σε πράσινες και ψηφιακές τεχνολογίες, με διαρκή αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της ΕΕ. Το 70% των πόρων του MAA θα πρέπει να έχουν δεσμευτεί τα έτη 2021 και 2022 και το 30% των πόρων το έτος 2023. Συμπληρωματικά με τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το **REACT-EU**, που εγκρίθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου 2020, αφορά πιο βραχυπρόθεσμες δράσεις αντιμετώπισης της κρίσης σε τομείς που χαρακτηρίζονται καίριας σημασίας για τη θέσπιση των βάσεων μιας υγιούς ανάκαμψης (π.χ., δημιουργία θέσεων απασχόλησης, πράσινη συμφωνία, ψηφιακή μετάβαση). Το REACT-EU, που περιλαμβάνει πρόσθετα κονδύλια ύψους €47,5 δισ., τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέχρι και το 2023, θα λειτουργήσει ως συμπλήρωμα για τα προγράμματα συνοχής της περιόδου 2014-2020 και θα προστεθεί στα κονδύλια συνοχής για την περίοδο 2021-2027. Ακόμα, το **Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης**, το οποίο στηρίζει τις περιοχές που επηρεάζονται περισσότερο από τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα και αποσκοπεί στην αποφυγή της αύξησης των περιφερειακών ανισοτήτων, διαθέτει προϋπολογισμό ύψους **€17,5 δισ.** Τα €7,5 δισ. θα προέλθουν από το ΠΔΠ, ενώ επιπλέον **€10 δισ.** θα προέλθουν από το **NextGenerationEU**.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ⁷

Το νέο «**Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027**» («**ΕΣΠΑ 2021-2027**») αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό τις νέες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις νέες αναπτυξιακές προτεραιότητες της Ελλάδας για τα επόμενα χρόνια, στοχεύοντας την ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της οικονομίας, των υποδομών, των ανθρώπινων δεξιοτήτων, καθώς και την ενδυνάμωση της κοινωνικής προστασίας. Εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή

⁷ Βλέπε: [Νέα Προγραμματική Περίοδος 2021-2027 \(espa.gr\)](https://espa.gr)

Επιτροπή στις 29 Ιουλίου 2021 και σύμφωνα με αυτό πρόκειται να διατεθούν στη χώρα μας πόροι συνολικού ύψους **€26,2 δισ.** για τα επόμενα 7 έτη. Ειδικότερα, τα **€20,9 δισ.** θα προέλθουν ως Ενωσιακή Στήριξη και τα **€5,3 δισ.** θα αποτελέσουν εθνική συνεισφορά. Τα έργα/δράσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το νέο ΕΣΠΑ λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες και ανάγκες της χώρας μας για τα επόμενα χρόνια, επιδιώκοντας να αντιμετωπίσουν τις διαρθρωτικές υστερήσεις της ελληνικής οικονομίας. Παράλληλα, αναμένεται η ολοκλήρωση των Μεγάλων Έργων που ξεκίνησαν την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο, 2014-2020.

Το νέο «**ΕΣΠΑ 2021-2027**» χαρακτηρίζεται για τον ισχυρό του αναπτυξιακό του προσανατολισμό, όπως αυτός αποτυπώνεται μέσα από δράσεις και έργα υψηλής προστιθέμενης αξίας, με πολλαπλασιαστικά οφέλη τόσο για την κοινωνία, όσο και για την οικονομία, που ανακάμπτει από την πανδημική κρίση, φιλοδοξώντας να συμβάλει ουσιαστικά στην εκκίνηση ενός νέου κύκλου ευημερίας για ολόκληρη τη χώρα και τους πολίτες της.

Βασικά χαρακτηριστικά του Νέου ΕΣΠΑ:

- Διασυνδέεται με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τις συστάσεις της Επιτροπής για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
- Υποστηρίζει τις λοιπές Εθνικές Στρατηγικές και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης.
- Υποστηρίζει το νέο Ταμείο για τη Δίκαιη Μετάβαση (λιγνιτικές περιοχές και νησιά).
- Ακολουθεί το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Εκθεση Επιτροπής Πισσαρίδη).
- Ακολουθεί τους περιορισμούς των Ευρωπαϊκών Κανονισμών για τις θεματικές συγκεντρώσεις και ξεπερνά τα κατώτατα ποσοστά.

Στόχοι Πολιτικής:

Οι προτεραιότητες και δράσεις που θα υλοποιηθούν προβάλλονται ως συνολική πολιτική, έχοντας ως στόχο τη γόνιμη μετάβαση σε μια:

- **«Πιο έξυπνη» Ελλάδα (20% των συνολικών πόρων)**

Κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας, καθώς και η στενότερη διασύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία. Η στροφή της οικονομίας προς την κατεύθυνση αυτή θα πραγματοποιηθεί με τρόπο συμβατό με τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της χώρας.

- **«Πιο πράσινη» Ελλάδα (27% των συνολικών πόρων)**

Οι κύριες επιλογές πολιτικής στον τομέα της ενέργειας αφορούν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς, την προώθηση της αυτονομίας με τη χρήση των ΑΠΕ για

αυτοπαραγωγή και συστημάτων αποθήκευσης, τη χρήση ΑΠΕ για θέρμανση/ψύξη, τη μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας, την ενίσχυση διασυνδριακών έργων διασύνδεσης, την αναβάθμιση δικτύων μεταφοράς και διανομής, την ανάπτυξη κέντρων ενεργειακού ελέγχου και «έξυπνων» ενεργειακών συστημάτων και αποθήκευση σε τοπικό επίπεδο, καθώς και την προώθηση πρακτικών αλιείας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

- **«Πιο διασυνδεδεμένη» Ελλάδα (8% των συνολικών πόρων)**

Στοχεύοντας στον οικονομικό/ψηφιακό μετασχηματισμό, ενισχύεται η συνδεσιμότητα με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων και στηρίζεται η ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών.

- **«Πιο κοινωνική» Ελλάδα (30% των συνολικών πόρων)**

Κεντρική επιδίωξη των παρεμβάσεων είναι μια πιο κοινωνική Ελλάδα, μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό και της διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά.

- **«Ελλάδα πιο κοντά στους πολίτες της» (6% των συνολικών πόρων)**

Οι ολοκληρωμένες χωρικές στρατηγικές με την αξιοποίηση των χωρικών εργαλείων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και ΤΑΠΤοΚ (Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων) θα εφαρμοστούν σε περιοχές που θα πληρούν κατ' ελάχιστο τα κριτήρια που θα προσδιοριστούν από τις εθνικές αρχές και θα αναφερθούν στα Προγράμματα.

- **«Δίκαιη Μετάβαση των περιοχών μετά την απολιγνιτοποίηση» (7% των συνολικών πόρων)**

Η δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών, εδράζεται, κατ'εφαρμογή σχετικού σχεδίου δράσης, σε πέντε πυλώνες: καθαρή ενέργεια, έξυπνη αγροτική παραγωγή, βιώσιμος τουρισμός, βιοτεχνία-βιομηχανία-εμπόριο και τεχνολογία-εκπαίδευση. Οι προγραμματιζόμενες δράσεις/επενδύσεις θα είναι σε συμφωνία με τα εδαφικά σχέδια μετάβασης, τα οποία θα παρέχουν λεπτομερή στοιχεία για τις ανάγκες οικονομικής διαφοροποίησης, απόκτησης νέων δεξιοτήτων και περιβαλλοντικής αποκατάστασης.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ ΩΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ COVID-19

Η Πολιτική Συνοχής βρέθηκε στην πρώτη γραμμή αντιμετώπισης της πρωτοφανούς κοινωνικοοικονομικής κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία του COVID-19. Ειδικότερα, επικεντρώθηκε στην αντιμετώπιση της μεγάλης πίεσης που ασκήθηκε στον τομέα υγειονομικής

περίθαλψης, καθώς και στον σημαντικό κίνδυνο οικονομικής ρευστότητας που απείλησε τις επιχειρήσεις —ιδίως τις μικρές, οι οποίες αναγκάστηκαν να σταματήσουν τις δραστηριότητές τους, θέτοντας, παράλληλα, σε κίνδυνο εκατομμύρια θέσεις εργασίας.

Σε αυτή την κατεύθυνση, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ενέκριναν άμεσα δύο συναφείς δέσμες μέτρων, τις επενδυτικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού (**CRII/CRII+**), **διευρύνοντας την επιλεξιμότητα των κεφαλαίων της πολιτικής συνοχής** και αυξάνοντας την ευελιξία που προσφέρεται στις προγραμματικές αρχές για τον **επαναπρογραμματισμό** της υπάρχουσας στήριξης της ΕΕ.

Εν προκειμένω, περισσότερα από **€20 δισ.** ανακατανεμήθηκαν για την εξασφάλιση ζωτικής σημασίας ατομικού **εξοπλισμού προστασίας**, αναπνευστήρων και ασθενοφόρων. Ταυτόχρονα, οι επιχειρήσεις μπόρεσαν να επωφεληθούν από **επιχορηγήσεις έκτακτης ανάγκης και δάνεια χαμηλών επιτοκίων**, τα οποία τους επέτρεψαν να διατηρήσουν τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια των lockdown.

Νέα μέτρα για την απασχόληση, ιδίως ρυθμίσεις για τη σύντομη εργασία, τέθηκαν σε εφαρμογή, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι δεν θα βρεθούν ξαφνικά χωρίς εισόδημα. Παράλληλα, προωθήθηκαν μέτρα απλούστευσης και προσαρμόστηκαν οι κανόνες για να υποστηριχθούν οι δημόσιοι προϋπολογισμοί. Η εισαγωγή της πρωτοβουλίας **REACT-EU**, η οποία ήταν η πρώτη που κινητοποίησε πόρους στο πλαίσιο της ΕΕ επόμενης γενιάς, παρέχοντας **€47,5 δισ.** νέας χρηματοδότησης από την ΕΕ για τα έτη 2021/2022. Χάρη στο υψηλό ποσοστό προχρηματοδότησής του, τα κράτη-μέλη έχουν ήδη καταφέρει να προετοιμάζουν νέα έργα για την ενίσχυση των ιατρικών ιδρυμάτων, των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των εύάλωτων ατόμων. Επίσης, τα κονδύλια αυτά επέτρεψαν την επανέναρξη έργων που είχαν προηγουμένως διακοπεί εξαιτίας των έκτακτων αναγκών. Επιπλέον, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις πράσινες και ψηφιακές προτεραιότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες για μια έξυπνη, βιώσιμη και ανθεκτική ανάκαμψη, σύμφωνα με την ευρύτερη πολιτική ατζέντα της ΕΕ.

Ως εκ τούτου, η πολιτική συνοχής αποδείχθηκε ευέλικτη και αποτελεσματική σε ό,τι αφορά την ταχεία προσαρμογή στην κρίση, παρέχοντας στα κράτη-μέλη, στις περιφέρειες και στις πόλεις μια ολοκληρωμένη και προσαρμοσμένη εργαλειοθήκη για την αντιμετώπιση των άνισων εδαφικών, κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ: ΥΓΕΙΑ⁸

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ

Η Επιτροπή και τα κράτη-μέλη έχουν ακολουθήσει **κοινή ενωσιακή προσέγγιση**, για να εξασφαλίσουν τον εφοδιασμό και να διευκολύνουν τη διανομή των εμβολίων. Μέσω συμφωνιών προαγοράς με μεμονωμένους παραγωγούς εμβολίων, η Επιτροπή εξασφάλισε το δικαίωμα αγοράς συγκεκριμένου αριθμού δόσεων εμβολίων σε ένα δεδομένο χρονοδιάγραμμα και σε δεδομένη τιμή. Σε αντάλλαγμα, η Επιτροπή χρηματοδότησε μέρος του αρχικού κόστους από το Μέσο Στήριξης Έκτακτης Ανάγκης, **ύψους €2,7 δισ.** Η χρηματοδότηση αυτή θεωρήθηκε προκαταβολή για τα εμβόλια που αγοράζουν τα κράτη-μέλη.

Στις 17 Ιουνίου 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τη στρατηγική της ΕΕ για τα εμβόλια, με σκοπό την επιτάχυνση της ανάπτυξης, της παρασκευής και της διάθεσης εμβολίων κατά της νόσου COVID-19. Με τη στρατηγική για τα εμβόλια, η Επιτροπή υποστήριξε τις προσπάθειες να καταστεί η διαδικασία πιο αποδοτική, με αποτέλεσμα το χρονοδιάγραμμα αυτό να μειωθεί σε λιγότερο από ένα έτος για τα περισσότερα εμβόλια.

Οι στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ για τα εμβόλια ήταν οι εξής:

- Εγγύηση της **ποιότητας, της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας** των εμβολίων.
- Διασφάλιση **έγκαιρης πρόσβασης** των κρατών-μελών και των πολιτών τους στα εμβόλια και ανάληψη ηγετικού ρόλου στην παγκόσμια προσπάθεια αλληλεγγύης.
- Εξασφάλιση, το συντομότερο δυνατό, **ισότιμης και οικονομικά προσιτής πρόσβασης** σε ένα προσιτό εμβόλιο για όλους στην ΕΕ.
- Εξασφάλιση ότι οι χώρες της ΕΕ προετοιμάζονται για τα ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια, αντιμετωπίζοντας τις ανάγκες μεταφοράς και διάθεσης και εντοπίζοντας τις ομάδες προτεραιότητας.

Πράγματι, τα ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια άρχισαν να διανέμονται στην ΕΕ στο τέλος του 2020, έπειτα από αυστηρές διαδικασίες έγκρισης και τα υψηλότερα πρότυπα ασφάλειας και μέχρι σήμερα πέντε ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια κατά της COVID-19 έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή για χρήση στην ΕΕ μετά από θετικές επιστημονικές συστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (BioNTech-Pfizer, Moderna, AstraZeneca, Johnson & Johnson, Novavax, Valvena, Sanofi-G SK).

Στις 19 Ιανουαρίου 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία καλούσε τα κράτη-μέλη να επιταχύνουν τους ρυθμούς εμβολιασμού στην ΕΕ. Έως τα μέσα Ιουλίου, η

⁸ Διαθέσιμες πληροφορίες στο: [Public health \(europa.eu\)](https://public-health.europa.eu)

Ευρώπη διέθετε επαρκείς δόσεις εμβολίων για τον εμβολιασμό του 70 % του ενήλικου πληθυσμού της ΕΕ.

Την 1η Σεπτεμβρίου 2022, με βάση τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων, η Επιτροπή ενέκρινε τα προσαρμοσμένα στην παραλλαγή Omicron εμβόλια από τις BioNTech-Pfizer και Moderna στην ΕΕ.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Στις 18 Σεπτεμβρίου 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της στον μηχανισμό COVAX για ισότιμη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτά εμβόλια κατά της COVID-19. Ο μηχανισμός COVAX είναι μέρος του «Επιταχυντή πρόσβασης στα εργαλεία κατά της COVID-19 (ACT)», μιας πλατφόρμας παγκόσμιας συνεργασίας για την επιτάχυνση της ανάπτυξης, της παραγωγής και της ισότιμης πρόσβασης σε διαγνωστικές εξετάσεις, θεραπείες και εμβόλια κατά της COVID-19. Στις 12 Νοεμβρίου 2020 η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε ότι θα συνεισφέρει πρόσθετη χρηματοδότηση **€100 εκατ.** σε επιχορηγήσεις για τη στήριξη του μηχανισμού COVAX, ώστε να εξασφαλιστεί η πρόσβαση χωρών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος στο μελλοντικό εμβόλιο κατά της νόσου COVID-19. Η εν λόγω χρηματοδότηση έρχεται να συμπληρώσει το ποσό των **€400 εκατ.** σε εγγυήσεις που έχει δεσμεύσει ήδη η ΕΕ για τον COVAX, γεγονός που καθιστά την Ένωση έναν από τους κυριότερους χορηγούς του μηχανισμού.

Στις 19 Φεβρουαρίου 2021 η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανακοίνωσε πρόσθετο ποσό ύψους **€500 εκατ.** για τον μηχανισμό COVAX. Το νέο πακέτο χρηματοδότησης αποτελείται από επιχορήγηση της ΕΕ, ύψους **€300 εκατ. και εγγυήσεις από το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (ETBA+), ύψους €200 εκατ.,** που θα στηρίξουν δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Με αυτή τη νέα συνεισφορά, η ΕΕ εντείνει περαιτέρω τις επενδύσεις για τη στήριξη της παγκόσμιας ανάκαμψης με συνολικό ποσό **€1 δισ.** Η «Ομάδα Ευρώπη» (ΕΕ και κράτη-μέλη) είναι ένας από τους κύριους συνεισφέροντες στον μηχανισμό COVAX, έχοντας δεσμευθεί για τη συνεισφορά σχεδόν **€3 δισ.** μέχρι σήμερα.

Στην ανακοίνωσή της (19 Ιανουαρίου 2021), η Επιτροπή ανήγγειλε τη δημιουργία ενωσιακού μηχανισμού επιμερισμού εμβολίων για τη διάρθρωση της παροχής εμβολίων που χορηγούν τα κράτη μέλη στις χώρες-εταίρους μέσω της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», με ιδιαίτερη έμφαση στα Δυτικά Βαλκάνια, στις ανατολικές και νότιες γειτονικές χώρες και στην Αφρική.

Στις 21 Μαΐου 2021 κατά την παγκόσμια σύνοδο κορυφής της G20 για την υγεία στη Ρώμη, η πρόεδρος ανακοίνωσε πρωτοβουλία της «Ομάδας Ευρώπη» για την παρασκευή και την πρόσβαση σε εμβόλια, φάρμακα και τεχνολογίες υγείας στην Αφρική. Η πρωτοβουλία θα συμβάλει στη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την τοπική παραγωγή στην Αφρική και στην αντιμετώπιση των φραγμών τόσο από την πλευρά της προσφοράς όσο και από την πλευρά της ζήτησης. Θα υποστηριχθεί με **€1 δισ.** από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς αναπτυξιακής χρηματοδότησης, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα

Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Το ποσό αυτό θα αυξηθεί περαιτέρω με συνεισφορές των κρατών μελών της ΕΕ.

Στις 22 Ιουλίου 2021 η πρόεδρος ανακοίνωσε τη σταθερή δέσμευση ότι η «Ομάδα Ευρώπη» θα προσφέρει τουλάχιστον **200 εκατομμύρια δόσεις** σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος έως το τέλος του έτους. Οι περισσότερες απ' αυτές τις δόσεις θα χορηγηθούν μέσω του COVAX.

Στις 11 Οκτωβρίου 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την τροποποίηση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2021. Θα παράσχει επιπλέον €450 εκατ. για την επίτευξη του στόχου του €1,3 δισ., ποσό που απαιτείται για την εξασφάλιση επιπλέον 200 εκατομμυρίων δόσεων εμβολίων κατά της νόσου COVID-19 για χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος μέσω του COVAX, όπως ανακοίνωσε η πρόεδρος φον ντερ Λάιεν στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης.

Στις 29 Νοεμβρίου 2021, με την ευκαιρία της δεύτερης ειδικής συνόδου της Παγκόσμιας Συνέλευσης Υγείας της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επιβεβαίωσε ότι η ΕΕ σκοπεύει να μοιραστεί τουλάχιστον **700 εκατομμύρια δόσεις εμβολίων έως τα μέσα του 2022 με χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος**. Το ποσό αυτό προστίθεται στη χρηματοδότηση ύψους €3 δισ. ευρώ που έχει ήδη χορηγηθεί για τη δημιουργία του ACT-Accelerator.

ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στόχος της ΕΕ είναι η οικοδόμηση μιας ισχυρής Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας, στο πλαίσιο της οποίας όλα τα κράτη-μέλη θα συνεργάζονται, προστατεύοντας καλύτερα την υγεία των πολιτών της ΕΕ, προλαμβάνοντας και αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικότερα τις μελλοντικές πανδημίες και βελτιώνοντας την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων υγείας.

Βασικές πρωτοβουλίες:

Έγκριση Κανονισμού σχετικά με τις διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας (24/10/22), που διασφαλίζει ότι η ΕΕ:

- θα διαθέτει στιβαρό σχεδιασμό ετοιμότητας και πιο ολοκληρωμένο σύστημα επιτήρησης,
- θα διαθέτει βελτιωμένες ικανότητες ακριβούς εκτίμησης επικινδυνότητας και στοχευμένης αντίδρασης,
- θα αναπτύξει ισχυρούς μηχανισμούς για την από κοινού προμήθεια ιατρικών αντιμέτρων,
- θα αποκτήσει τη δυνατότητα θέσπισης κοινών μέτρων σε επίπεδο ΕΕ για την αντιμετώπιση μελλοντικών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας.

Έγκριση Κανονισμού σχετικά με τη διευρυμένη εντολή του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC):

Ένα ισχυρότερο **ECDC** όχι μόνο θα εκδίδει **συστάσεις προς τα κράτη μέλη σχετικά με την ετοιμότητα για απειλές κατά της υγείας**, αλλά και θα φιλοξενεί ένα νέο δίκτυο αριστείας εργαστηρίων αναφοράς της ΕΕ, και παράλληλα θα συγκροτήσει ειδική ομάδα της ΕΕ για την υγεία για ταχείες παρεμβάσεις στον τομέα της υγείας σε περίπτωση σοβαρής έξαρσης.

Έγκριση Κανονισμού για το πλαίσιο έκτακτης ανάγκης με στόχο την παροχή πρόσθετων εξουσιών στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης (HERA):

Η νέα Αρχή Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης (HERA) της Επιτροπής αναπτύσσει, παράγει και προμηθεύει ιατρικά αντίμετρα πριν από και κατά τη διάρκεια κρίσεων στον τομέα της υγείας.

Η HERA έχει ως στόχο:

- τον καλύτερο συντονισμό της υγειονομικής ασφάλειας της ΕΕ πριν από και κατά τη διάρκεια κρίσεων,
- την καλύτερη επικοινωνία ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ, τον κλάδο και τους σχετικούς εμπλεκόμενους φορείς,
- την ανάπτυξη, παραγωγή, προμήθεια, αποθήκευση και δίκαιη κατανομή ιατρικών αντιμέτρων,
- την ενίσχυση της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης υγειονομικής ανάγκης.

Προκειμένου να είναι αποτελεσματική και λειτουργική σε περιόδους έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, ο Κανονισμός-Πλαίσιο έκτακτης ανάγκης θα επιτρέψει τη σύσταση **Συμβουλίου Υγειονομικών Κρίσεων εντός της HERA**. Το εν λόγω συμβούλιο θα συντονίζει άμεσα την προμήθεια ιατρικών αντιμέτρων και την πρόσβαση σε αυτά σε επίπεδο ΕΕ. Ο Κανονισμός επιτρέπει επίσης την ενεργοποίηση των εγκαταστάσεων FAB της ΕΕ, τα σχέδια έρευνας και καινοτομίας έκτακτης ανάγκης και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση έκτακτης ανάγκης.

Εκτός από τους παραπάνω Κανονισμούς, ο Κανονισμός σχετικά με την παράταση της εντολής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) βρίσκεται ήδη στο στάδιο εφαρμογής από την 1η Μαρτίου 2022.

Οι νέοι αυτοί Κανονισμοί συμπληρώνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας, οικοδομώντας ένα ισχυρό νομικό πλαίσιο για τη βελτίωση της ικανότητας της ΕΕ στους ζωτικούς τομείς της

πρόληψης, της ετοιμότητας, της επιτήρησης, της εκτίμησης κινδύνου, της έγκαιρης προειδοποίησης και αντίδρασης.